

Forslag til folketingsbeslutning om øget offentlighed om efterretningstjenesterne.
(Beslutningsforslag nr. B 194).

Medlemmer af Folketinget Søren Søndergaard (EL), Jeppe Kofod (S), Villy Søvnal (SF), Morten Helveg Petersen (RV) og Jann Sjursen (KD) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om Danmarks bidrag til kampen mod klyngebomber?«
(Forespørgsel nr. F 56).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen har statsministeren udpeget forsvarsministeren samt indenrigs- og sundhedsministeren.

Der er til forsvarsministeren anmeldt følgende spillere:

1. Jan Trøjborg
2. Keld Albrechtsen
3. Villy Søvnal

Ønsker flere at tilmelde sig som hovedspillere til forsvarsministeren? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Der er til indenrigs- og sundhedsministeren anmeldt følgende spillere:

4. Lone Møller
5. Birthe Skaarup
6. Karen J. Klint
7. Tove Videbæk

Ønsker flere at tilmelde sig som hovedspillere til indenrigs- og sundhedsministeren? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Spm. nr. US 110

Jan Trøjborg (S):

Når statsministeren har været så venlig at udpege forsvarsministeren til spørgetimen, så vil jeg da ikke undlade at fortsætte diskussionen lidt

fra Udenrigspolitisk Nævn og i medierne i går på baggrund af det materiale, som regeringen eftergjorde, nemlig Forsvarets Efterretningstjenestes vurderinger frem til krigen mod Irak i 2003.

Jeg vil gerne stille ministeren det, synes jeg, ret centrale spørgsmål, om der har været en ændring i efterretningstjenestens vurdering af omfanget af Saddam Husseins beholdning og truslerne herfra af masseødelæggelsesvåben undervejs, især fra oktober og frem til marts måned 2003.

Og jeg vil gerne spørge, om ikke ordene sandsynligvis og sandsynligt, som regeringen lægger meget vægt på, nemlig at Saddam Hussein sandsynligvis var i besiddelse af masseødelæggelsesvåben, forsvinder som dug for solen fra januar måned i de vurderinger, der er fra efterretningstjenesten. Da ændres det konsekvent til, at der foreligger ingen sikre oplysninger om, om Irak har operative masseødelæggelsesvåben. Det vurderes dog sådan. I min forståelse er der tale om en efterretningstjeneste, der har kunnet sit arbejde og dermed har nedtonet truslen fra de masseødelæggelsesvåben, der notorisk ikke fandtes.

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Jeg vil henvise til det, chefen for efterretningstjenesten udtalte i går bl.a. i en pressemeddelelse, hvori han siger:

Det er min opfattelse, at de offentliggjorte vurderinger dokumenterer, at det frem til Irak-krigen overordnet set hele tiden var Forsvarets Efterretningstjenestes vurdering, at Irak sandsynligvis rådede over biologiske og kemiske våben.

Kl. 13.05

Jan Trøjborg (S):

Jeg takker for svaret, som jeg ganske vist har hørt før, men jeg kan alligevel ikke lade være med at forsøge at rose efterretningstjenesten, for i oktober måned 2002 fremlægger man en opdateret trusselvurdering vedrørende et muligt dansk styrkebidrag til indsættelse i den Persiske Golf osv. Og hvis man sammenligner det med trusselvurderingen for eventuel indsættelse af danske bidrag i relation til militær operation mod Irak fra marts måned 2003, er det interessant, at der i oktober står under punkt 51:

Det vurderes som sandsynligt, at regimet som svar på et angreb vil søge at anvende masseødelæggelsesvåben mod de amerikanske styrker,

deres allierede og mål i Israel. Angreb med masseødelæggelsesvåben på mål i Tyrkiet og Kuwait er også en mulighed.

Det ændres så i vurderingen fra den 15. marts til, at der ingen sikre oplysninger foreligger om, om Irak har operative masseødelæggelsesvåben. Det vurderes dog, at Irak er i besiddelse af kampstoffer, biologiske og kemiske, og evnen til at fremføre disse.

Er ministeren ikke enig i, at der her ligger en nedtoning af den trussel, der var tale om fra oktobernotatet?

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Jeg kan kun henvide til, hvad chefen for efterretningstjenesten, som jeg netop citerede, gav udtryk for i går.

Det er hele vejen igennem efterretningstjenestens opfattelse, at Saddam Hussein frem til Irakkriegen overordnet set højst sandsynligt eller sandsynligvis, ikke højst, men sandsynligvis råder over biologiske og kemiske våben. Og jeg tror også, at det er vigtigt at holde sig for øje, at en generel trusselsvurdering jo kan have én karakter, men en specifik trusselsvurdering kan have en anden. Og jeg tror, det er dér, man skal finde forskellene.

Jan Trøjborg (S):

Tak for svaret.

Så vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren ikke finder, at der var sagligt belæg for at få en uvildig bedømmelse af efterretningstjenesten herhjemme, ligesom vi først og fremmest ser det i USA, om kvaliteten af det arbejde, efterretningstjenesten har lavet. Det er jo en meget diskussion i USA. Og denne undersøgelse pågår med henblik på at styrke efterretningstjenesten netop på baggrund af, at de vurderinger, efterretningstjenesten gav op til krigen mod Irak, var forkerte. Er ministeren ikke enig i, at det ville være hensigtsmæssigt at overveje en sådan form for analyse?

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Det er ikke umiddelbart min opfattelse, at der er behov for en sådan analyse. Jeg har forstået, at der er ønske om, at man i forbindelse med det kommende forsvarsforligs forhandlinger skal drøfte bl.a. øget åbenhed osv. Det er jeg helt indstillet på. Men jeg mener ikke, at en selvstændig analyse af såkaldte eksperter af den ene eller anden art af det fortræffelige arbejde, jeg mener

generelt kendetegner den danske efterretnings-tjeneste, er påkrævet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 111

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, man må jo sige, at ordet sandsynligvis ikke fortsætter med at være i rapporterne hen mod selve krigsbeslutningen, og vi ved jo ikke, hvorfor det holder op med at stå der. Det kan godt være, at det holdt op, fordi man erkendte i efterretningstjenesten, at der jo ikke var grundlag for at påstå en sandsynlig tilstedeværelse af kemiske og biologiske våben. Det kan vi ikke få afklaret, medmindre vi får en uafhængig undersøgelse. Og der kan jo være mange forhold i de papirer, som vi ikke har fået udleveret, som kan belyse den her sag. Så jeg synes, at ministerens besvarelse til hr. Jan Trøjborg kun giver anledning til yderligere mystik omkring hele denne sag.

Jeg vil godt spørge forsvarsministeren, om han har tænkt sig at drage konsekvenser af det forhold, at statsministeren har fastslået, at tavshedspligten i Kontroludvalget også gælder for forsvarsministre, og at forsvarsministeren altså derfor har overtrådt landets lovgivning.

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Med hensyn til det sidste spørgsmål kan jeg stille i udsigt, at det vil blive besvaret i morgen. Der er jo stillet et § 20-spørgsmål. Der skal jeg besvare det.

Med hensyn til det første spørgsmål, der blev rejst, vil jeg sige: Der er sket det helt ekstraordinære, at man har givet nævnsmedlemmerne mulighed for at komme ud i efterretningstjenesten og gennemlæse hele mængden af papir, som man nu har fået. Nogle dele er borttraderet, om jeg så må sige. Det er de dele, som ikke tåler at komme til offentlighedens kendskab, men chef FE, som det jo hedder, har med min godkendelse givet tilsagn om i går på nævnet – det hørte hr. Albrechtsen – at man kan komme ud og gennemlæse papirerne. Det er en helt usædvanlig imødekommenhed.

KI. 13.10

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil sige, at den imødekommenhed altså ikke er mere usædvanlig, end at den også fandt sted under den tidligere regering. Jeg kan huske, at

jeg varovre i Udenrigsministeriet og læse fortrolige dokumenter i Thulesagen, da hr. Niels Helveg Petersen var udenrigsminister. Så ministeren behøver ikke at gøre til en stor hædersdåd, at han har været tvunget til at give den indrømmelse.

Hvis jeg så under gennemlæsningen af de papirer, som jeg ifølge min kalender har planer om at starte på på torsdag, finder ud af, at der altså fandt en ændring af trusselsvurderingen sted, således som man også kan se af papirerne, som hr. Trøjborg har gjort opmærksom på, således at f.eks. ordet sandsynligvis forsvinder, hvad skal jeg så gøre? Skal jeg så gøre ligesom ministeren i forbindelse med Kontroludvalget og bare sige det til offentligheden, eller skal jeg gå rundt med den viden med hænderne bundet bagpå og med knebel i munden? Hvad skal jeg så gøre, hr. minister, hvis jeg finder ud af, at regeringens forklaringer strider mod det, Folketinget har fået at vide af ministeren?

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Så vil jeg umiddelbart mene, at det ville være naturligt at bede om en supplerende redegørelse i Udenrigspolitisk Nævn, i det omfang at vi ikke ved en skriftlig besvarelse kan opfylde hr. Albrechtsens ønsker.

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen så synes jeg bare, at det jo så bliver en utrolig tung proces, og så kan man jo kun vende tilbage til det spørgsmål, hvorfor vi så ikke lige så godt allerede nu kan få iværksat en uvildig undersøgelse, for det bliver jo så det sandsynlige resultat. Det er jo også sådan, at fire partier her i Folketinget jo har tilkendegivet, at man efter et folketingsvalg, hvis man får flertallet, så under alle omstændigheder vil beslutte, at der skal være en uvildig undersøgelse.

Hvad er så ministerens interesse i denne langtrukne proces, som jo vi alle sammen godt ved før eller siden kun kan føre til det resultat, at sandheden kommer frem? Jeg forstår simpelt hen ikke regeringens forhalingstaktik i den her sag.

Så vil jeg i øvrigt godt spørge ministeren, om det ikke også er lidt betænkeligt, at ministeren ikke drager umiddelbare konsekvenser af det forhold, at statsministeren jo i virkeligheden har fastslået, at ministeren har overtrådt landets lov i forbindelse med lækage og oplysninger fra Kontroludvalget.

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Som det er tilkendegivet ved adskillige lejligheder, så sent som i går af statsministeren, ser regeringen ikke behov for og grundlag for en uvildig undersøgelse.

Alt det, der lå til grund for regeringens beslutning om at deltage i operationerne i Irak, er anført i beslutningsgrundlaget, og det blev nævnt i resolution 1441. Der blev nævnt åbne kilder, og der blev selvfølgelig også, som det har været fremme, nævnt, at enhver regering naturligvis modtager informationer fra sin efterretningstjeneste. Så regeringen finder ikke behov for at iværksætte en yderligere undersøgelse.

Jeg vil virkelig råde hr. Albrechtsen til at lade være at antyde, at der er puttet noget under stolen, slettet passager, eller hvad ved jeg. Det er netop derfor, regeringen har strakt det så utrolig vidt at give hr. Albrechtsen mulighed for at komme i efterretningstjenestens lokaler og gennemlæse papirerne, så han kan blive overtydet om, at der intet af relevans vedrørende masseødelægelsesvåbnene er, der er fjernet.

Formanden:

Hr. Keld Albrechtsen for et sidste spørgsmål.

Keld Albrechtsen (EL):

Når vi nu ser de – var det ti? – dokumenter, som vi fik uddrag af i går, kan man altså se, at vurderingen af trusselsrisikoen er blevet sænket undervejs, bl.a. fordi ordet sandsynligvis forsvandt undervejs. Så siger ministeren: Ja, men det er da hele vejen igennem efterretningstjenestens opfattelse, at der sandsynligvis var noget. Det fremgår bare ikke af papirerne.

Og hvorfor siger chefen for efterretningstjenesten det til pressen i går? Det kan vi jo ikke vide, for det kan jo ikke støttes på papirerne; papirerne efterlader da ikke det indtryk. Men har han haft særlige notater liggende? Har ministeren haft særlige notater liggende? Det kan jo gå i begge retninger.

Kl. 13.15

Alene det spørgsmål, jeg stiller her, belyser da, tror jeg, indlysende for de fleste mennesker, der umiddelbart følger denne diskussion, at der er et gnistrende klart behov for en uvildig, tilbundsgående undersøgelse. Derfor må jeg vende tilbage til spørgsmålet: Hvad skal vi dybest set gøre i Folketinget, hvis vi ved gennemlæsningen finder ud af, at den er rivegal?

Så siger ministeren, at jeg kan stille krav til ministeren om en supplerende redegørelse, ja-

men den bliver vel også hemmeligstempleet. Jamen hr. minister ...

Formanden:

Tiden er gået. Så er det forsvarsministeren.

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Jeg kan virkelig ikke vide, hvilke notater chefen for efterretningstjenesten har, lige så vel som jeg ikke kan vide, hvilke notater hr. Albrechtsen har.

Det, jeg kan sige, er, at de trusselsvurderinger, strategiske vurderinger, som hr. Albrechtsen nu er blevet gjort bekendt med i uddrag, efter at kildehenvisninger er slettet, er informationer, som jeg løbende har fået fra Forsvarets Efterretnings-tjeneste. Andet har jeg ikke kendskab til; sådan er livets realiteter.

Formanden:

Den næste og sidste spørger, der har spørgsmål til forsvarsministeren, er hr. Villy Søvndal.

Spm. nr. US 112

Villy Søvndal (SF):

Jeg vil prøve at få lidt klaring på forsvarsministerens holdning til læk af fortrolige oplysninger. Det er ikke om Kontroludvalget, for her er jeg enig med ministeren i, at det tager vi i morgen, og det ser vi frem til.

Jeg tænker på, at ministeren optræder meget forskelligt. Dengang en tidligere ansat i Forsvarets Efterretningstjeneste lækkede til Berlingske Tidende, så vi en meget vred forsvarsminister, der sagde, at nu skulle den skyldige findes med alle midler; det her kunne man ikke leve med, og der skulle ske en retsforfølgelse af vedkommende. Det var altså en meget vred forsvarsministers opfattelse dengang.

I torsdags så vi TV 2 komme med en melding om, at regeringens rapport, der skulle fremlægges senere, vil rense regeringen. Der så jeg slet ikke nogen vred forsvarsminister.

Hvordan kan det være, at forsvarsministeren skiftede så meget temperament i forhold til to fuldstændig ens situationer?

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Jeg ved ikke, på hvilket tidspunkt og hvor hr. Søvndal har set mig, så han er i stand til at udtrykke sig, som han gør: at jeg så vred ud den ene gang, og den anden gang gjorde jeg det ikke.

Jeg finder det dybt, dybt problematisk og alvorligt, hvis en ansat i en efterretningstjeneste røber de informationer, han er kommet i besiddelse af. Det er i det hele taget alvorligt, hvis nogen røber kvalificeret materiale. Så enkelt er det.

Villy Søvndal (SF):

Men det forstår jeg godt, og det er også derfor, at jeg ikke forstår, at forsvarsministeren i to ens situationer reagerer så forskelligt. Nu er det klart, at jeg ikke kan tolke, om forsvarsministeren for alvor er vred, jeg er jo ikke dybdepsykolog, men sådan virkede det også i ordvalget med, at nu skulle den skyldige med alle midler findes og vedkommende skulle straffes. Sådan var det, da Berlingske offentliggjorde oplysninger, som ikke passede regeringen så godt.

Da TV 2-Nyhederne så i torsdags offentliggjorde nyheder, som var vinklet meget gunstigt for regeringen, nemlig i retning af at den kommende rapport, den, der altså kom i går med frigivelse af papirerne, ville hvidvaske regeringen, vil ministeren da ikke bare bekræfte, at han slet ikke var fremme og sige noget, at den vrede, der havde vist sig tidligere, var fuldstændig forduftet? Og vil ministeren måske sige lidt om, hvorfor vreden var fuldstændig forduftet, da vinklingen var til fordel for regeringen?

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

I begge tilfælde er der indgivet politianmeldelse af chefen for Forsvarets Efterretningstjeneste, så det kører, som det skal. Det har en minister ikke behov for at give sine meninger til kende om.

Villy Søvndal (SF):

Ministeren er altså af samme opfattelse, at også her skal den skyldige findes. Jeg vil spørge ministeren, fordi det har været fremme i debatten, at det muligvis var regeringen selv, der i det sidste tilfælde havde valgt at lække oplysninger for at få en vinkling, der passede regeringen, men det kan man jo ikke vide, der er mange spekulationer i den type sager: Kan forsvarsministeren garantere, at lækket ikke skal findes i regeringen selv?

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Jeg kan, som jeg lige nævnte, sige til hr. Søvndal, at sagen er anmeldt til politiet. Jeg håber, at politiet finder ud af, hvor lækagen er.

Formanden:

Så er der et sidste spørgsmål til hr. Villy Søvn-
dal.

Kl. 13.20

**Villy Søvn-
dal (SF):**

Jeg tror ikke, at forsvarsministeren hørte mit spørgsmål. Det var ellers et meget enkelt spørgsmål, og derfor vil jeg godt gentage det: Kan forsvarsministeren garantere, at lækket til TV 2-Nyhederne i torsdags ikke kom fra regeringen selv? Det må være meget let at svare ja eller nej. Hvis forsvarsministeren ikke svarer nej, siger forsvarsministeren vel indirekte, at det er en rigtig antagelse, at det er regeringen, der på det her tidspunkt valgte at lække. Er det regeringen, der har lækket? Ja eller nej.

Forsvarsministeren (Svend Aage Jensby):

Næh, den slags konklusioner kan hr. Søvn-
dal ingenlunde drage, lige så vel som jeg heller ikke ville kunne stå her og sige, at hr. Søvn-
dal var skyldig i en eller anden given forbrydelse. Nu efterforsker politiet det. Jeg kan sige, at det ikke er mig, der har lækket det. Så meget kan jeg sige. Nu finder politiet forhåbentlig ud af hele gangen i det her. Jeg håber, at det vil være tilfredsstillende for hr. Søvn-
dal.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Tak til forsvarsministeren. Så er der spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren. Det første spørgsmål stilles af fru Lone Møller.

Spm. nr. US 113**Lone Møller (S):**

Siden regeringen tiltrådte, har det jo ikke skortet på taler om, hvor meget regeringen har fået nedbragt ventelisterne. Det er der vel i og for sig ikke noget at sige til på baggrund af de ekstra midler og den indsats, den forrige regering gjorde.

Men medierne har de sidste par dage sået meget stor tvivl om, hvad det egentlig talt er for tal, vi kan bruge til at beregne ventelisterne. Derfor vil jeg gerne spørge, om ministeren kan bekræfte udtalelsen fra vicedirektør i Sundhedsstyrelsen Kjeld Kjeldsen, som til MANDAT: Amt-
ternes Politiske Magasin i marts måned udtaler:

Vi kender i dag ikke de faktiske ventetider. Først om nogle år vil der være grundlag for at følge udviklingen i de faktiske, bagudrettede ventetider.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for spørgsmålet, som jo giver mig lejlighed til at bringe en tvivl til ophør, for jeg har jo også noteret mig, at nogle har forsøgt at sætte et spørgsmålstegn ved effekten af regeringens indsats. Det er der nu ikke nogen grund til. Det har været en kanonsucces.

I 2002 blev der behandlet 60.000 flere patienter end året før. Hvis man går ind og ser på den tid, folk skal vente fremadrettet, før de kan komme i behandling, har vi oplevet et fald på omkring 20 pct., hvis vi tager de 18 mest almindelige planlagte operationer under et. Hvis vi går ind og ser på specifikke operationer, har vi oplevet fald, der er markant højere, f.eks. på hofter og knæ, hvor man i dag skal vente 40 pct. mindre, end man skulle, da regeringen tog over.

Så har der været en diskussion om de bagudrettede ventetider, hvor jeg på et tidspunkt i 2002 måtte konstatere, at man registrerer det, der er sket i sundhedsvæsenet, som vinden blæser. Det betyder, at man i nogle amter har registreret patienter med nul ventetid, hvilket jo er urealistisk, da det skulle betyde, at man simpelt hen er henvist, diagnosticeret og opereret selv samme dag. Vi har haft eksempler på folk, der har ventet 19 år for at få fjernet mandler, selv om det jo ikke har nogen sandsynlighed på sig. Kort sagt kan man sige, at vi ikke har kunnet fæste lid til de bagudrettede tal.

Det er baggrunden for, at jeg allerede i efteråret 2002 aftalte med amterne, at vi skulle give det her et serviceeftersyn, for ingen kan jo have interesse i, at vi har nogle bagudrettede tal, som ikke er valide. På baggrund af den aftale med amterne blev der lavet et analysearbejde, og det har så ført til, at vi fra den 1. januar begynder at registrere på en ordentlig måde.

Så har jeg set i medierne, at jeg skulle have truffet den beslutning for at skjule et eller andet. Til det må jeg bare sige, at hvis man opgør de bagudrettede ventetider på den måde, som man gjorde, før jeg kom til, kan jeg dokumentere et fald i ventetiderne på 25 pct. fra 2001 til udgangen af 2003.

Jeg turnerer selv rundt med et resultat, der hedder, at de fremadrettede ventetider er faldet med 20 pct., men hvis jeg opgjorde tingene på

den måde, som den tidligere regering opgjorde det på, kunne jeg altså turnere rundt med et tal, der hedder 25 pct. Jeg ville jo være noget naiv, hvis jeg ikke kørte med det store flotte tal, hvis ellers jeg troede, at det havde en retvisende karakter.

Kl. 13.25

Lone Møller (S):

Det er klart, at der er blevet flere behandlede og der er blevet flere opererede. Kan ministeren ikke bekræfte, at også under den tidligere regering kunne det klart dokumenteres efter de aftaler, der blev lavet med amterne, at mange flere blev opereret og mange flere blev ambulantly behandlet? Det er der jo sådan set ikke noget særlig nyt i.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg kan bekræfte, at der år for år både under den tidligere regering og under den regering, der var før, og under den regering, der var før igen, har været en udvikling i vores sundhedsvæsen, hvor der år for år er blevet behandlet flere patienter.

Men det rokker altså ikke ved, at man efter regeringsskiftet, da vi traf beslutningen om ikke bare at give amterne nogle penge på blokken, men meget målrettet besluttede at give en saltvandsindsprøjtning, hvis amterne kunne dokumentere, at der blev behandlet patienter, kan se nogle kurver, som i den grad peger den rigtige vej.

Det er derfor, vi oplevede den eksplosive stigning i antallet af behandlede patienter i 2002, nemlig 60.000 flere end sidste år. Det er derfor, at patienter, der har skullet gå og vente f.eks. på en hofteoperation, kan opleve, at hvor de i juli 2002 skulle vente 30 uger, skulle de i sidste måned kun vente 17 uger; hvor hoftepatienter i juli 2002 skulle vente 33 uger, skulle de i sidste måned kun vente 19 uger; hvor folk, der skulle have en grå stær-operation i juli 2002 skulle vente 33 uger, skulle de i sidste måned kun vente 15 uger.

Kort sagt, et ventelisteproblem på et helt andet og meget lavere niveau end det, vi har set historisk.

Lone Møller (S):

Nu kan jeg forstå, at de opgørelser, som man benytter sig af i dag, er fremkommet ved, at man ligesom har lavet et uvægtet gennemsnit af 18

udvalgte behandlinger, og der er jo ingen tvivl om, at på nogle områder er ventetiden faldet.

Mener ministeren, at det derudfra kan konkluderes, at ventelister for alle former for diagnoser er faldet 6-7 uger? Eller kunne det give et helt andet tal, hvis vi lavede en beregning på samtlige diagnoser, som i dag er tilskrevet sygehusbehandling?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er meget glad for, at fru Lone Møller her i dag spørger ind på en sådan måde, der jo afslører, at fru Lone Møller er enig med mig i, at der ikke er nogen grund til at så tvivl om regeringens resultater. For der er, som fru Lone Møller selv siger det, ingen tvivl om, at ventetiderne på 18 udvalgte mest almindelige planlagte operationer er faldet ganske markant. Det er vi enige om, godt for det.

Så er det klart, at vi også har brug for at have nogle bagudrettede registreringer. Man kan sige, at for den patient, der endnu ikke er behandlet, er det jo altså mest interessant at vide, hvor længe man skal vente, før man kommer i behandling. For vores samlede vurdering af, hvor godt vores sygehusvæsen fungerer, er det interessant for os at vide noget om, hvordan de patienter, vi har behandlet, er blevet behandlet, og hvor lang tid det tog.

Her er det så, at jeg har det problem, at den måde, man har registreret det på, før jeg kom til, for at sige det meget mildt og diplomatisk, i den grad er vilkårlig. Nu drager jeg så omsorg for, at vi får nogle rigtige tal, men jeg må altså leve med, at de bliver svære at sammenligne med de historiske tal, fordi de historiske tal i vid udstrækning var uretvisende.

Men jeg kan altså konstatere, at hvis man registrerer på den måde nu, som man gjorde under den tidligere regering, så har vi under et oplevet, at patienterne skal vente 25 pct. mindre. Med udgangen af 2001 var den bagudrettede ventetid 102 dage, hvis vi tager alt under et. Med udgangen af 2003 var den bagudrettede ventetid 76 dage, altså et fald på 25 pct. Men jeg praler ikke med det, for det er ikke retvisende. Det kan være, at faldet er endnu højere. Det kan også være, at faldet er marginalt lidt lavere.

Formanden:

Fru Lone Møller for et sidste spørgsmål.

Lone Møller (S):

Jeg er enig med ministeren i, at det, der må være af interesse for borgerne, i hvert fald for dem, der venter på sygehusbehandling, er, hvornår de kan blive behandlet.

Nu er det jo sådan, at regeringen holder mange fine taler og ikke undlader nogen lejlighed til at prale med, at den har fået nedbragt ventelisterne. Ministeren siger selv, at historisk set kan vi nok ikke lave en sammenligning. Vil det sige, at vi kan forvente, at regeringen ikke mere slår om sig med dens meget store fortræffelighed i forhold til at nedbringe ventelisterne, men er mere optaget af, at patienterne kommer hurtigere til, også ud over de 18 udvalgte diagnoser?

Kl. 13.30

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu praler vi ikke. Der er sådan set ingen grund til at gå og prale, for enhver patient og enhver læge kan jo ved selvsyn konstatere, at hvor man for blot 2 år siden skulle vente i månedsvis for at komme i behandling for banale sygdomme, så skal man vente meget kortere tid i dag. Det behøver vi ikke at gå og prale med. Det kan alle se.

Men når fru Lone Møller nu spørger så direkte og beder om, at jeg indestår for de positive resultater, vi har opnået, så gør jeg det da gerne. Og der er situationen jo altså den, at hvor man f.eks. i juli 2002 skulle vente 26 uger for at få fjernet sin brok, ja, så skulle man i sidste måned kun vente 16 uger. Det er et fald på 39 pct. Hvor man i juli 2002 skulle vente 33 uger for at få ordnet en grå stær, så skulle man i sidste måned kun vente 15 uger, et fald på 54 pct.

Tallene taler for sig selv, og jeg vedstår dem gerne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Den næste, der har spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren, er fru Birthe Skaarup.

Spm. nr. US 114**Birthe Skaarup (DF):**

Nu er det jo sådan, at vi også er optaget af venteliste-problematikken i Dansk Folkeparti, og det er klart, at når den er oppe til debat, så fremkalder det jo selvfølgelig nogle spørgsmål og spe-

cielt også i forhold til det, Ugebrevet Mandag Morgen i går var ude med.

Nu har ministeren svaret på en del af de ting, jeg også ville spørge om, til fru Lone Møller, men jeg vil da godt høre: Har det udsagn, som Ugebrevet kommer med, om, at det er hidtil hemmeligholdte tal, der har været brugt i ministeriet, sin rigtighed?

Jeg synes, at det er godt at få frem, også fordi borgerne naturligvis er meget fokuseret på det her område.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nej, det har ikke sin rigtighed, at det er hemmeligholdte tal.

Det er sådan, at mit ministerium den 22. oktober 2003 udsendte et brev til alle amter med en beskrivelse af den nye måde, der skal registreres på fra 1. januar i år, for at få en retvisende registrering, hvor vi altså ikke noterer folk ned, som om de slet ikke har ventet, når de har ventet, og hvor vi ikke noterer folk ned som havende ventet i 19 år, hvis de de facto ikke har ventet. I forbindelse med det brev udsendte vi også en opgørelse bagudrettet, så vi har ikke hemmeligholdt nogen tal.

Der er sådan set heller ikke grund til at gå og hemmeligholde nogle tal, for de tal viser altså, at ventetiden under et, bagudrettet, er faldet fra udgangen af 2001 til udgangen af 2003 med 25 pct. – med en fjerdedel. Og hvorfor skulle jeg gå og hemmeligholde nogle tal, der viser, at ventetiden er faldet med 25 pct., mens jeg i øvrigt har lagt meget energi i at fortælle om, at de fremadrettede ventetider er faldet med 20 pct.?

Jeg siger, at fremadrettet skal patienterne vente 20 pct. mindre, end de gjorde før, og de bagudrettede tal viser, at ventetiden er faldet med en fjerdedel. Hvad er min interesse i at gå og hemmeligholde de tal?

Når jeg ikke har gjort meget for at markedsføre de tal, så er det alene, fordi jeg ikke mener, man kan fæste lid til dem. Det kan man ikke klandre mig for. Det skal man klandre mine forgængere for, for man må altså konstatere, at den måde, man har registreret det, der er sket i sundhedsvæsenet, på, er sket med en sådan lemfældighed, at der ikke er nogen, der kan sige noget sikkert om, hvad den reelle ventetid var.

Men nu bliver der spurgt til tallene, og derfor har vi lavet en kørsel i går, og den viser som sagt, at hvis man opgør verdens tilstand på sam-

me måde som den tidligere regering, så har der været et fald i ventetiden på en fjerdedel.

Birthe Skaarup (DF):

Nu mener jo så en af de magtfulde mænd, Kjeld Møller Petersen fra Syddansk Universitet, at det her er en skandale, at tallene ikke bliver opgjort på en ordentlig måde.

En anden, der kommer med nogle udtalelser, er Århus Amts sygehusdirektør, Leif Vester-gaard Pedersen, og han vurderer faktisk, at ingen af tallene er rigtige. De tal, som regeringen bygger sine beregninger på, kan bruges som en grov indikator, siger han, men er meget uegnede til at lave statistik over, og det er Landspatient-registrets tal, der er velegnede, selv om de ikke just er særlig pålidelige.

Kl. 13.35

Det får mig naturligvis til at rejse spørgsmålet. På den ene side siger han, at det ene hold tal er gode nok, men de er ikke gode nok. Og på den anden side siger han, at de andre tal er gode nok, men de er alligevel ikke gode nok.

Hvad skal borgeren regne med, og hvad skal vi som politikere gå ud fra, når en så indflydelsesrig sygehusdirektør siger sådan?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg tror, at det, der interesserer den enkelte borger, der måtte have en sygdom, er: Kan jeg komme i behandling? Hvornår kan jeg komme i behandling? Det er altså det fremadrettede: Hvor længe skal jeg vente?

På den bane er det entydigt konstaterbart, at ventetiderne er raslet ned. Tager man de 18 almindelige, planlagte operationer under et, så er ventetiden fremadrettet faldet med 20 pct. og på udvalgte sygdomme med markant meget mere.

Så er det selvfølgelig ønskeligt, at vi også kan bedømme det danske sundhedsvæsen på, hvordan man agerede i går, hvor dygtig man var i går i forhold til, hvor gode man var for 1 år og for 3 og for 5 år siden. Og der vil jeg sådan set gerne bruge Kjeld Møller Petersens begreb skandale. Men det skal jo altså rettes mod nogle andre end den nuværende regering. For det er da skandaløst, at man år for år har opgjort det, der er sket i det danske sundhedsvæsen, på en måde, som man ikke kan fæste lid til.

Men det ville da være endnu mere skandaløst, hvis vi blev ved med at gøre det. Det kan da ikke have sin rigtighed, at vi for at sammenligne

med noget historisk forkert skulle blive ved med at gøre tingene forkert.

Hvis man bliver ved med at gøre tingene forkert, ja, så kan jeg altså konstatere, at ventetiden er faldet med en fjerdedel, siden regeringen kom til. Men det er jo altså ikke særlig interessant at sammenligne noget forkert med noget forkert. Det er jo sådan set mere interessant fremadrettet at sørge for, at man får et retvisende resultat.

Birthe Skaarup (DF):

Ganske kort må jeg så konstatere, at ministeren fremover vil sørge for, at vi får de helt retvisende tal på det her område. Det er jeg naturligvis tilfreds med, også ud fra at Dansk Folkeparti har været med til at støtte op om det her projekt.

Vi regner også med, at vi i fremtiden vil satse meget på det her område, så borgeren får en kortere ventetid. Men det kræver vel bare et jasvar fra ministerens side til det her.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, i virkeligheden kræver det måske to gange ja. Både et ja til, at der nu kommer nogle retvisende tal, og et ja til, at jeg da også gerne ser, at Dansk Folkeparti fortsat støtter op omkring regeringens sundhedspolitik.

Det, man vel bare sammenfattende kan sige, er, at det jo er i alles interesse, at vi kan dokumentere det, der sker, på den rigtige måde.

Derfor er det også helt urimeligt, at man fra Amtsrådsforeningens side i går ved formanden for Sundhedsudvalget, som vel primært optrådte i kapacitet af næstformand for Socialdemokratiet, forsøgte at bruge den her situation, som jeg i øvrigt selv først offentliggjorde for pressen i en forsideartikel i Jyllands-Posten i oktober sidste år, at bruge den her situation til at så tvivl om regeringens politik, al den stund den ændring i registrering, der nu finder sted fra den 1. januar, er resultatet af en aftale, som jeg har indgået med Amtsrådsforeningen den 17. september 2002, som satser på et analysearbejde, Amtsrådsforeningen selv deltog i, og en fuldstændig entydig anbefaling af, at vi nu pr. 1. januar gør det, jeg har gjort.

Derfor er det simpelt hen urimeligt, at der lyder denne her kritik. Man siger, at man måske godt må lyve i en større sags tjeneste, og det kan være, Bent Hansen føler, han virker i en større sags tjeneste som næstformand for Socialdemokratiet. Men derfor synes jeg nu alligevel, han skulle holde sig for god til at lyve.

Formanden:

Så er det den næste, der har spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren. Det er fru Karen J. Klint, værsgo.

Spm. nr. US 115**Karen J. Klint (S):**

Mit spørgsmål handler måske også lidt om troværdighed, som ministeren endte med at tale om i sit svar til fru Birthe Skaarup her. Det handler om det, der stod i Søndagsavisen, hvor ministeren selv er inde at argumentere for prioriteringerne inden for sundhedspolitikken.

Der er et historisk tilbageblik på, at en toppolitiker i 2001, en toppolitiker, der gerne ville være statsminister, kommer med nogle forudsigelser på sundhedsområdet, udtrykker nogle stærke følelser omkring det uværdige i at have enestuer og også siger, at der nok skal store penge på bordet. Sådan lidt kort fortalt var det i hvert fald det, der blev sagt i marts 2001.

Kl. 13.40

Mit spørgsmål lyder: Når en kommende statsminister giver nogle principielle udsagn til befolkningen, skal man så ikke fæste lid til dem?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det vil jeg da generelt sige ja til, og hvis det er en statsministerkandidat fra mit eget parti, så vil jeg sige et stort ja, og dermed lader jeg jo også en usikkerhed stå åben om, hvorvidt man i alle tilfælde i forhold til statsministerkandidater fra andre partier kan drage den samme konklusion og have den samme forventning.

Karen J. Klint (S):

Jamen det er da betryggende for halvdelen af befolkningen, hvis man kun skal stole på Venstres toppolitikere og ministeren så dermed indikerer, at resten af befolkningen ikke skal stole på andre partiers toppolitikere. Det lyder jo som et halvt frikort, men kun til hver anden toppolitiker.

Så jeg er nødt til at spørge lidt mere konkret: De løfter, der blev givet, om, at det var uværdigt at have enestuer, det, den nuværende statsminister var inde at sige om, at man faktisk burde tage et meget stort beløb op til vurdering i regeringens aftaler med amterne, hvornår planlægges den nuværende sundhedsminister at tage det beløb op til vurdering med amterne?

En anden del af det spørgsmål er også, om den nuværende statsminister slet ingen indflydelse har på den sundhedspolitik, der føres i landet.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg beklager da, hvis jeg har bragt forvirring. Nu troede jeg, fru Karen Klint spurgte, om man kunne stole på alle statsministerkandidater. Det var derfor, jeg svarede, som jeg gjorde. Principielt skal man selvfølgelig kunne stole på alle. Det er klart.

Jeg står da ved statsministerens udtalelser om, at det er en målsætning, at vi får flere enestuer på de danske sygehuse. Det er jo bl.a. også derfor, at regeringen i de økonomiaftaler, vi har lavet med amterne, har udvidet amternes mulighed for at foretage anlægsarbejder ganske, ganske markant, f.eks. ved at løfte den generelle adgang til at investere i sygehusbyggeri helt op til 50 pct. Så hver gang der investeres i en krone i sygehusbyggeri, f.eks. for at få bedre faciliteter på de medicinske afdelinger, så kan man altså belåne de 50 øre.

Det er et konkret bidrag til at fremme en udvikling i sundhedsvæsenet, som også har fokus på kvalitet, herunder kvalitet i de fysiske rammer.

Karen J. Klint (S):

Så vil jeg gå videre med det økonomiske spørgsmål, for der er måske ikke så mange, der har nået at få det med i anlægsprojekterne indtil nu. Hvis man nu pludselig her i reformtiden finder ud af i sundhedsvæsenet, at det vil være meget godt så at lave nogle flere enestuer, vil udgifterne hertil så være omfattet af det nye indgreb, som regeringen planlægger i et af de lovforslag, vi har til drøftelse, eller er der et frikort til at etablere enestuer?

En anden del af spørgsmålet er: Hvornår kommer den nuværende regering tættere på løfterne om formelt at danne en økonomisk ramme for enestuer til andet end psykiatrien, som der jo har været enighed om havde behov for enestuer før alt muligt andet, men somatikken har jo også behov for enestuer?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Der findes jo ikke noget, der hedder et frikort. Altså selv når der bliver udstedt frikort, så står der nogle bagved og skal klare regningen allige-

vel. Det, jeg kan sige, er, at amterne jo har mulighed for at prioritere den her anlægsopgave inden for rammerne af den økonomi, der er til rådighed for amterne.

Det, jeg kan konstatere, er, at vi har udvidet de økonomiske rammer, amterne har at drive sundhedsvæsen for, herunder har vi udvidet de muligheder, amterne har for at belåne udbygning på sygehusvæsenet.

Jeg kan forstå, at fru Karen Klint så går og leder efter, at vi meget mere målrettet dikterer, at nu skal der være enestuer. Det kunne der være en vis charme ved. Det er jo nok, fordi fru Karen Klint er blevet inspireret af den måde, regeringen i øvrigt har ført politik på på sundhedsområdet, for i modsætning til den sidste regering, som jo skrev en masse lyrisk, hver gang man lavede aftaler med amterne, side op og side ned og så lidt på blokken, så har den her regering jo på hele indholdssiden i sygehusvæsenet, altså i spørgsmålet om kapacitet, sørget for at lave nogle instrumenter, der sikrer, at amterne gør det, vi gerne vil have dem til. Det er vel det, der så inspirerer fru Karen Klint til at foreslå, at vi skulle gøre noget tilsvarende i forhold til at udbygge på enestuerne.

Fru Karen Klint fæster altså stor lid til, at den arbejdsform, vi i modsætning til den tidligere regering har brugt på sundhedsområdet, måske også med nytte kunne bruges i forhold til de fysiske rammer. Det skal jeg ikke stå her og afvise. Omvendt må jeg sige, at det ikke er noget, vi har nogen aktuelle planer om.

Karen J. Klint (S):

Ja, det er nu altså ikke min idé, at det lige kun og alene skulle løses i en regeringsaftale med amterne. Det er faktisk et direkte citat af det, den nuværende statsminister sagde ifølge Politiken i marts 2001. Det var der, at rammen om enestuer kom ind. Det kan jeg jo godt se det historiske i, for det var også der, vi havde rammen omkring enestuer til psykiatrien, så jeg vil godt tilbage til beløbet.

Kl. 13.45

Nu hører jeg, at ministeren ikke selv agter at sige noget konkret om tidshorizonten, men når det dengang blev kaldt for et virkelig stort beløb, er der så slet ikke nogen, der kan løfte sløret for, hvor stort et beløb samfundet skal være med til at bidrage med – staten måske noget, amterne meget – for at vi kan få forbedringer på enestueområdet?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Vi har tilført det danske sundhedsvæsen et virkelig stort beløb. Jeg skal ikke kunne sige, hvis man går langt, langt tilbage i historiebøgerne, om man kan finde et budgetår i 1950'erne, hvor der har været et større hop, men man skal i hvert fald meget langt tilbage for at kunne se et så markant løft i amternes rammer til sygehusdrift, som den her regering har skabt.

Det har vi gjort målrettet og først og fremmest i forhold til behandlingerne i sygehusvæsenet, fordi den tidligere regering efterlod et venteliste-problem, som skyggede over enhver anden sygehusdiskussion. I takt med at vi får håndteret det problem – det er jo det, vi er i gang med – opstår der en naturlig mulighed for at gøre noget mere, som har karakter af kvalitet frem for kvantitet. Til det henregner jeg bl.a. diskussionen om, hvorvidt de fysiske rammer på landets sygehuse er ordentlige.

Det er jo et spørgsmål, som vi vedvarende vil vende tilbage til, når vi diskuterer økonomi med amterne, men det er i øvrigt også et element i den debat, der foregår i øjeblikket omkring en strukturreform. Jeg tror, det vil være fornuftigt, at vi nu får taget stilling til, hvordan vores sygehusvæsen skal forankres rent myndighedsmæssigt, før vi sådan massivt begynder at nyinvestere i sygehusbyggeri.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Den næste spørger, der har spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren, er fru Tove Videbæk.

Spm. nr. US 116

Tove Videbæk (KD):

Jeg vil gerne spørge lidt videre vedrørende venteliste-problematikken. Vi ved jo, at nedbringelse af ventelister på landets sygehuse har været og vel stadig væk er et af de højest prioriterede indsatsområder for regeringen. Derfor vil jeg gerne høre, om regeringen eller sundhedsministeren kan leve med, at der bliver sat så kraftigt et spørgsmålstejn ved registreringssystemet og opgørelsesmetoderne.

Jeg vil også spørge, om ministeren allerede har eller vil tage initiativ til, at vi får en opgørelsesmetode, som vi kan være sikre på og trygge

ved, for Keld Møller Petersen sagde jo til Ugebrevet Mandag Morgen, at vi ikke har et fornuftigt grundlag at diskutere ud fra. Det virker uvægerligt, som om vi har et presserende behov for et gennemsigtigt og sikkert registreringsopgørelsessystem, eller mener ministeren, at det nye system, som nu er sat i gang, er tilstrækkeligt og tilfredsstillende?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er meget enig med fru Tove Videbæk i, at man ikke kan leve med at have et registrerings-system, som ikke er retvisende. Det er jo præcis den holdning, som jeg er glad for at vi deler, som gjorde, at jeg allerede i 2002, da det stod lysende klart for mig, at man ikke kunne fæste lid til det, aftalte med amterne, at vi nu måtte underkaste hele den måde, vi registrerer på, et serviceeftersyn. Derfor blev der nedsat en arbejdsgruppe, som involverede også sygehusejerne, som kom med en rapport i marts 2003: »Rapport for arbejdsgruppen til videreudvikling af ventetidsoplysninger i Landspatientregistret«.

Det førte frem til, at man i koordinationsgruppen for individbaseret patientregistrering, som består af Sundhedsstyrelsen, sygehusejerne, Amtsrådsforeningen, senere i 2003 kom med nogle meget klare anbefalinger til, hvordan man kunne rette systemerne til, sådan at vi kan få en retvisende opgørelse af det, der er sket i sygehusvæsenet. Det er så det, vi har indført med virkning pr. 1. januar 2004.

Jeg mener, at med de skridt, vi her har taget, vil vi få en dokumentation af det, der sker i sygehusvæsenet, som vi kan fæste lid til. Så skal der selvfølgelig gå noget tid, for hvis man skal beregne noget, der er sket bagudrettet, så skal der jo løbe noget vand i åen først. Men jeg mener, at vi har draget omsorg for, at vi nu får et dokumentationssystem, som vi kan fæste lid til.

Problemstillingen bliver så den, at vi nu får nogle rigtige oplysninger, som jo bliver svære at sammenligne med nogle gamle forkerte oplysninger. Det er sådan set det, striden handler om, men det er for mig at se striden om kejserens skæg, for det centrale er, at vi, der i dag har ansvaret – fru Tove Videbæk og jeg m.fl. – drager omsorg for, at med hensyn til den politik, vi vedtager og udmønter, kan man også efterfølgende gå ud og se, om den har den ønskede effekt. Det kan vi komme til nu.

Tove Videbæk (KD):

Indtil videre er der jo brugt nogle milliarder på at nedbringe ventelisterne. Mener ministeren ikke, at det er vigtigt også at få en mere præcis viden om hele problematikken omkring ventelisterne? Man kunne godt få den tanke, om vi overhovedet ved nok om, hvordan ventelister nedbringes. Det er der i hvert fald sat spørgsmålstegn ved i den nævnte artikel i Ugebrevet Mandag Morgen.

Vi ved, at diagnosen er de alt for lange ventelister, men ved vi nok om, hvilken medicin der skal til for at behandle ventelisterne, så de bliver kortere? Ved vi nok om det?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Selvfølgelig kan man sige, at vi har givet sundhedsvæsenet en saltvandsindsprøjtning i omegnen af 3,5 mia. kr., siden vi kom til, for at nedbringe ventelisterne, men det er nu alligevel egentlig ikke det, der er målsætningen. Når vi har givet sundhedsvæsenet en saltvandsindsprøjtning på 3,5 mia. kr., er det for at få behandlet nogle patienter, og så er der den afledte effekt, som også er ønsket, at hvis vi behandler flere patienter nu, end vi gjorde før, vil ventetiderne også falde.

Set i det perspektiv er der sådan set ingen grund til at drage tvivl om nogen ting, for i modsætning til det, man gjorde tidligere, hvor man skrev noget lyrik ind i en aftale om, at nu må amterne også behandle nogle flere patienter, og så gav man noget på blokken, har vi jo lavet et instrument, som sikrer, at amterne først kan få fingrene ned i posen med pengene, når der er behandlet flere patienter.

Derfor har vi fuld sikkerhed for, at den saltvandsindsprøjtning, vi har givet sygehusvæsenet, har sat sig i mere patientbehandling: 60.000 flere patienter i 2002 sammenlignet med året før, 26.000 patienter, der har gjort brug af det udvidede frie valg ved at søge privat behandling. Så der har været fuld valuta for pengene, kan man sige.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Der går lige 3 minutter, inden vi går videre, da medlemmerne skal have mulighed for at møde op.

13.55 Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Afstemning om udvalgshenvisning af lovforslag nr. L 205:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Christianiaområdet. (Ændret formål og ejerskab til området m.v.).

Af forsvarsministeren (Svend Aage Jensby).
(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 16/4 2004).

Formanden:

I overensstemmelse med aftale på sekretærmødet har formanden stillet forslag om, at lovforslaget henvises til Forsvarsudvalget, mens fru Line Barfod har stillet forslag om, at lovforslaget henvises til et særligt Christianiaudvalg.

Der stemmes først om mit forslag om at henvise lovforslaget til Forsvarsudvalget.

Afstemning

Det af formanden stillede forslag om at henvise lovforslaget til Forsvarsudvalget vedtoges, idet 65 (V, DF, KF, KD og Anders Møller (UFG)) stemte for, 46 (S, SF, RV og EL) imod; 1 (RV) stemte (ved en fejlfafstemning) hverken for eller imod.

Dermed bortfaldt det af Line Barfod (EL) stillede forslag om at henvise lovforslaget til et særligt Christianiaudvalg.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 155: Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Styrkelse af forældrenes frie valg).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs).
(Fremsat 4/2 2004. Første behandling 24/2 2004. Betænkning 30/3 2004. Anden behandling 13/4 2004).

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 110 stemmer (V, S, DF, KF, SF, RV, KD og Anders Møller (UFG)) mod 2 (EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 111: Forslag til lov om ændring af pensionsbeskatningsloven, pensionsafkastbeskatningsloven og skattekontrolloven. (Opsparingsordning for sportsudøvere).

Af skatteministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 10/12 2003. Første behandling 30/1 2004. Betænkning 24/3 2004. Anden behandling 15/4 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 64 stemmer (V, DF, KF og Anders Møller (UFG)) mod 38 (S, EL og KD); 13 (SF og RV) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.